

HEBREEËN

12:1-17

Volharden in de geloofswedloop en Gods tuchtiging aanvaarden.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/hebreen/12-1-17

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Geloof als keuze om God te vertrouwen	3 min	4
2	Geloof begint bij Gods betrouwbaarheid	5 min	5
3	Vertrouwen dat God Zijn beloften kan vervullen	3 min	8
4	De wolk van getuigen	4 min	10
5	De wedloop lopen zonder last en zonde	4 min	12
6	Loslaten wat de wedloop belemmert	2 min	14
7	Jezus als doel en Leidsman van het geloof	3 min	15
8	Lezing over volharding en Gods tucht	2 min	17
9	Volhouden met Jezus en de profeten als voorbeeld	4 min	18
10	Jezus navolgen in lijden en strijd tegen zonde	3 min	20
11	Gods tucht als opvoeding tot volwassenheid	3 min	22
12	Groeien door vervolging en beproevingen	3 min	23
13	Gods tucht laat Zijn liefde zien	2 min	25
14	God en aardse vaders als opvoeders	2 min	27

15	Pijnlijke tucht brengt gerechtigheid voort	3 min	28
16	Vrede en heiligheid najagen	2 min	30
17	Jesaja 35 en het huidige Koninkrijk	3 min	31
18	De heilige weg naar Sion	3 min	33
19	De wortel van bitterheid en de uitleg als wrok	2 min	35
20	De wortel van bitterheid in Deuteronomium	2 min	37
21	Bitterheid als harde gevolgen van zonde	2 min	38
22	Uitblijvende straf geeft valse zekerheid	2 min	39
23	Ezau offert zijn eerstgeboorterecht op	4 min	41
24	Ezau verwacht toch de zegen te ontvangen	2 min	43
25	Ezau probeert zijn vader te laten omkeren	3 min	44
26	Ezau en Ruben ondervinden de gevolgen later	3 min	46
	Om verder te lezen		47

1

Geloof als keuze om God te vertrouwen

We gaan nu hoofdstuk 12 behandelen, maar ik wil nog één opmerking maken over hoofdstuk 11. Dat hoofdstuk vertelt ons niet alleen wat geloof teweegbrengt. We hebben verschillende van die gevolgen bekeken in de uiteenzetting over dat onderwerp in Hebreeëen 11. Het laat ons ook zien waardoor geloof ontstaat. Geloof brengt iets teweeg. Geloof brengt gehoorzaamheid teweeg. Geloof zorgt ervoor dat je dingen weet en zicht hebt op de onzichtbare wereld. Geloof brengt dingen teweeg. Maar waardoor ontstaat geloof? Waar komt geloof vandaan? Hoe kom je daaraan? Is dat gewoon iets waar sommige mensen een gave voor hebben en andere mensen niet? Heb je gewoon geluk of niet?

Sommige mensen zeggen: 'Ik wou dat ik jouw geloof had.' Nou, bid niet om mijn geloof. Je kunt bidden dat ik meer geloof zal hebben, maar je kunt je eigen geloof hebben. Je hoeft niet jaloers te zijn op het geloof van iemand anders. Heb gewoon geloof. Jezus gaf een gebod:

Vertrouw op God.

Wat betekent dat, geloof in God hebben? Het is eigenlijk heel eenvoudig.

Misschien zie je geloof als een soort geheimzinnige substantie die sommige mensen krijgen en andere mensen niet, en waarvan sommigen verschillende hoeveelheden krijgen. Als iets wat in sommige mensen aanwezig is. Zo'n beeld heeft ongetwijfeld wel enige grond, want de Bijbel spreekt er inderdaad over dat God aan ieder een maat van geloof geeft. Ik vat dat zo op dat de hoeveelheid geloof die iemand heeft veel te maken heeft met de omstandigheden waarin God hem heeft geplaatst. Met de mate waarin hij

in aanraking is gekomen met Gods Woord of met Gods handelen, of wat dan ook. Een rijk mens zal het bijvoorbeeld niet zo gemakkelijk vinden om te geloven als een arm mens. In Jakobus staat:

Luister, mijn geliefde broeders, heeft God de armen van deze wereld niet uitverkoren om rijk te zijn in het geloof, en erfgenamen te zijn van het Koninkrijk, dat Hij beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben?

JAKOBUS 2:5

Met andere woorden, er zijn omstandigheden die God voor mensen heeft bepaald. Sommige omstandigheden zijn bevorderlijker voor geloof dan andere, maar geloof blijft een keuze. Iedereen kan ervoor kiezen God te geloven, zoveel als hij er maar voor wil kiezen God te geloven. Hoofdstuk 11 vertelt ons hier twee dingen over hoe geloof ontstaat.

2

Geloof begint bij Gods betrouwbaarheid

Een daarvan staat in vers 11. Dit vers gaat in de New King James en de King James over Sara. In de NIV wordt het eigenlijk veranderd in een vers over Abraham. Ik weet niet meer hoe dat gebeurt, maar commentatoren zeggen dat het enigszins dubbelzinnig is. Hoewel de bewoording klinkt alsof het over Sara gaat, is er iets met het geslacht van de voornaamwoorden — ik weet niet meer wat het is — waardoor sommige geleerden denken dat het over Abraham gaat.

In plaats van wat hier staat:

Door het geloof heeft ook Sara zelf kracht ontvangen om zwanger te worden en een kind te baren, ondanks haar hoge ouderdom, omdat zij Hem getrouw heeft geacht Die het beloofd had.

HEBREEËN 11:11

staat er iets in de trant van:

Door zijn geloof kreeg Abraham een kind, hoewel Sara te oud was om zwanger te worden.

Met andere woorden, er wordt iets over Abraham gezegd, niet over Sara. Maar dat is niet het punt waar ik me hier mee wil bezighouden. Of het nu om het geloof van Abraham of van Sara gaat, het is geloof van het soort waar de schrijver over spreekt en waarover hij dit zegt.

Aan het eind van vers 11 staat:

‘Omdat zij...’ — of ‘omdat hij’, als het over Abraham gaat. Wie het ook is die geloof heeft, de gedachte is:

omdat die persoon Hem Die de belofte had gedaan, trouw achtte.

Dit is in wezen wat maakt dat je God gelooft. Acht je God trouw?

In principe geloof je iedereen die je betrouwbaar acht. Als je iemand ontmoet en je krijgt de indruk dat het een eerlijk persoon is, geloof je grotendeels wat die zegt. Waarschijnlijk geloof je het helemaal, totdat je een reden vindt om aan die persoon te twijfelen. Zelfs bij krantenartikelen is dat zo. We zijn cynisch over journalisten, maar doorgaans geloven we wat we in de krant lezen, totdat we hen betrappen op een vooroordeel of op een of andere verdraaiing van de waarheid waardoor we hen gaan wantrouwen. Dan oordelen we dat ze niet betrouwbaar zijn, en vertrouwen we hen niet.

Als je iemand betrouwbaar acht, vertrouw je die persoon vanzelf. Dat is wat geloof eigenlijk is. Geloof is een oordeel over iemand anders vellen. Geloof is geen deugd die jij bezit. Het heeft te maken met de persoon in wie je gelooft, met diens deugd. Is die persoon betrouwbaar, en zie je hem zo? Dan geloof je hem. Denk je dat zulke mensen leugenaars zijn? Dan geloof je hen niet. Je kunt hen niet geloven en je moet hen ook niet geloven. Het is geen deugd om een leugenaar te geloven. Geloof is geen deugd als het niet gericht is op iemand die betrouwbaar is.

Natuurlijk gaat het de schrijver van Hebreeënen om je geloof in God. God is betrouwbaar. Iemand die Hem trouw acht, acht Hem betrouwbaar en eerlijk. Als Hij iets zegt, meent Hij het en liegt Hij niet tegen je. Als je Hem trouw acht, dan is dat wat geloof is. Het eerste wat de schrijver van Hebreeënen ons dus vertelt over waar geloof vandaan komt, is dat het voortkomt uit een gunstig oordeel over God. Je kunt besluiten dat God trouw is, of dat Hij dat niet is. Dat zal bepalen of je gelooft of niet. In 1 Johannes wordt een soortgelijk punt gemaakt, in 1 Johannes hoofdstuk 5. En vers 10, geloof ik:

Wie gelooft in de Zoon van God, heeft het getuigenis in zichzelf; wie God niet gelooft, heeft Hem tot leugenaar gemaakt, omdat hij niet geloofd heeft het getuigenis dat God van Zijn Zoon getuigd heeft.

1 JOHANNES 5:10

Met andere woorden, als je God niet gelooft, noem je Hem in wezen een leugenaar. Je oordeelt dat Hij niet eerlijk is. Je oordeelt dat Hij een leugenaar is, en daarom geloof je Hem niet. Als je niet dacht dat Hij een leugenaar was, zou je Hem geloven. Zo eenvoudig is het. God wel of niet geloven is een kwestie van een oordeel over Hem vormen. Nu zie je nog een reden waarom God geloof zo belangrijk vindt, want als je God niet gelooft, betekent dat dat je Hem een leugenaar noemt. Dat zou iedereen beledigen, vooral een eerlijk iemand die geen enkele reden heeft gegeven om aan hem te twijfelen. Maar omdat Sara of Abraham God, Die de belofte had gedaan, trouw achtte, geloofden ze. Daar komt geloof dus duidelijk vandaan. Uit een oordeel, een gunstig oordeel over Gods karakter, over Zijn betrouwbaarheid, over Zijn trouw.

3

Vertrouwen dat God Zijn beloften kan vervullen

Het andere vers waar ik je aandacht op wil vestigen, staat in Hebreëen 11:19. Dit gaat over de keer dat Abraham Izak offerde. Er staat over Izak:

Tegen hem was gezegd: Dat van Izak zal uw nageslacht genoemd worden.

HEBREEËN 11:18

Vers 19 zegt dat Abraham overwoog — of we zouden zelfs kunnen zeggen: oordeelde — dat God Izak uit de doden kon opwekken:

Hij overlegde bij zichzelf dat God bij machte was hem zelfs uit de doden op te wekken. En hij kreeg hem als het ware daaruit ook terug.

HEBREEËN 11:19

Hij geloofde omdat hij geloofde dat God in staat was te doen wat er gedaan moest worden om de beloften te vervullen. Dat wil zeggen dat God, Die beloften doet, niet meer belooft dan Hij kan. Hij zegt niet: Ik ga dit doen. O, verdorie, Ik was vergeten dat Ik dat niet kan. Als je gelooft dat God het kan doen, geloof je Hem. Er is nog een

passage over Abrahams geloof in Romeinen hoofdstuk 4 die hier sterk op lijkt, waarin precies hetzelfde punt wordt gemaakt. In Romeinen 4 staat over Abraham, in vers 19 tot en met 21:

En niet verzwakt in het geloof, heeft hij er niet op gelet dat zijn eigen lichaam reeds verstorven was — hij was ongeveer honderd jaar oud — en dat ook de moederschoot van Sara verstorven was. En hij heeft aan de belofte van God niet getwijfeld door ongeloof, maar werd gesterkt in het geloof, terwijl hij God de eer gaf. Hij was er ten volle van overtuigd dat God ook machtig was te doen wat beloofd was.

ROMEINEN 4:19-21

Geloof is dus eigenlijk op twee manieren een oordeel over God vormen. Eén: Hij is in staat te doen wat Hij heeft gezegd. Twee: je kunt erop vertrouwen dat Hij zal doen wat Hij heeft gezegd. Als je gelooft dat God ertoe in staat is en betrouwbaar is, zul je Hem geloven. Als je Hem niet gelooft, twijfel je aan een van die twee dingen. Of God kan het niet doen, of misschien zal God het gewoon niet doen, ook al heeft Hij gezegd dat Hij het zou doen. Ontrouw, onbetrouwbaar. Er is dus eigenlijk helemaal niets magisch aan. Geloof hebben is niet iets magisch. Je vormt gewoon een oordeel over God. Wat denk je over God? Is Hij trouw? Is Hij in staat te doen wat Hij ook maar heeft gezegd? Genoeg. Dat is genoeg om te geloven wat Hij ook maar heeft gezegd en gewoon te leven alsof dat waar is. Leef met die kijk op de dingen. Dat punt wilde ik dus maken.

4

De wolk van getuigen

Laten we naar hoofdstuk 12 kijken. Het begint met ‘daarom’, wat natuurlijk betekent: vanwege wat er net is gezegd. Vanwege hoofdstuk 11:

Welnu dan, laten ook wij, nu wij door zo'n menigte van getuigen omringd worden, afleggen alle last en de zonde, die ons zo gemakkelijk verstrikt. En laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt,

HEBREEËN 12:1

Deze wolk van getuigen verwijst naar de mensen hier die door hun leven in geloof tegenover ons getuigenis afleggen. Ik ga er nu van uit dat ‘getuigen’ hier zoiets betekent als getuigen in een rechtszaak. Iemand die ergens van getuigt. Het leven van deze mensen getuigt ervan dat deze manier van op God vertrouwen juist is. Dat dit de manier is waarop God wil dat dingen gedaan worden. Dit is de manier die God zegent. Dit is de manier waarop rechtvaardige mensen door geloof leven. Dat is hun getuigenis. En wij zijn omringd door getuigen die ons dat verkondigen. Die daarvan getuigen. Getuigen. Daar getuigenis van afleggen.

Maar de andere mogelijkheid is natuurlijk dat het woord ‘getuigen’ zoiets betekent als toeschouwers. En omdat er in dit vers wordt verwezen naar het lopen van een wedloop, hebben velen gedacht dat hoofdstuk 1 van... van... pardon, vers 1 van hoofdstuk 12 suggereert dat de mensen uit het Oude Testament over wie we net hebben gelezen, als toeschouwers op de tribune zitten terwijl wij deelnemen aan een soort Olympische wedstrijd. We lopen een wedloop. Ons leven is onze wedloop. Zij hebben hun wedloop al gelopen. En nadat ze zelf de eindstreep zijn gepasseerd, zijn ze op de tribune gaan zitten om te zien hoe wij het gaan doen. En zo zijn wij omringd door een grote wolk van getuigen die naar ons kijkt, die getuige is van ons gedrag. Volgens mij is dit misschien wel de meest gebruikelijke manier waarop mensen dit hebben opgevat, in elk geval de meeste predikers.

Maar ik weet niet zeker of dat de bedoeling is. Deels omdat ik verder niets in de Bijbel ken dat suggereert dat mensen die gestorven zijn, kijken naar wat er op aarde gebeurt. Soms willen we dat graag denken als we dierbaren hebben verloren. Iedereen van wie een dierbare is gestorven, zou graag denken dat die naar beneden kan kijken en blij kan zijn met de manier waarop je aan hem of haar terugdenkt, of wat dan ook. Maar de Bijbel leert echt nergens anders dat mensen in de hemel naar mensen op aarde kunnen kijken. En als dat zo is, zou het niet waarschijnlijk zijn dat de schrijver van Hebreeën ervan uitging dat zijn lezers dat beeld voor ogen zouden hebben.

En ‘getuigenis’, wat hetzelfde is als ‘getuige’, is een woord dat meerdere keren in hoofdstuk 11 voorkomt. Deze mensen:

En deze allen hebben, hoewel zij door het geloof een goed getuigenis van God gekregen hebben, de vervulling van de belofte niet verkregen,

HEBREEËN 11:39

En Noach getuigde door een ark te bouwen tegen zijn generatie. Voordat Henoch werd opgenomen:

Door het geloof werd Henoch weggenomen, opdat hij de dood niet zou zien. En hij werd niet gevonden, omdat God hem weggenomen had. Vóór zijn wegneming kreeg hij namelijk het getuigenis dat hij God behaagde.

HEBREEËN 11:5

Dat er in verband met deze mensen zo vaak naar getuigenis wordt verwezen, doet mij denken dat ‘getuige’ hier slaat op iemand die een getuigenis aflegt, en niet op iemand die toeschouwer is. Daar ga ik hier van uit, al zouden veel mensen de andere opvatting aanhangen.

5

De wedloop lopen zonder last en zonde

Wij lopen dus een wedloop. Dit is een beeldspraak. Paulus zei aan het einde van zijn leven in 2 Timotheus dat hij een wedloop liep. Hij zei:

Ik heb de goede strijd gestreden. Ik heb de loop tot een einde gebracht. Ik heb het geloof behouden.

2 TIMOTHEÛS 4:7

Paulus spreekt soms, zoals in 1 Korinthe 9, over het christelijke leven alsof het een sportwedstrijd is.

Weet u niet dat zij die in de renbaan lopen, allen wel lopen, maar dat slechts één de prijs ontvangt? Loop dan zo dat u die verkrijgt.

1 KORINTHE 9:24

zegt hij. Het is een vergelijkbare beeldspraak. Het is als een sportwedstrijd, en in preken zijn allerlei overeenkomsten met het lopen van een wedloop naar voren gebracht. Je kijkt niet achterom wanneer je een wedloop loopt. Je kijkt niet hoe het met de andere hardlopers gaat. Je blijft naar het doel kijken. Dat is een van de beelden.

Een ander beeld is dat je niet met overmatig veel gewicht aan je lichaam wilt hardlopen. Dit geldt vooral voor wielrenners. Ze nemen de lichtste frames die ze kunnen krijgen, en ze halen alles eraf. De riempjes aan de pedalen zijn hun al te veel gewicht. Je wilt beslist niet zoiets als een bagagedrager op de fiets hebben, of iets anders wat overbodig is. Een spiegel: te zwaar. Haal alles eraf tot de fiets zo licht mogelijk is, want elk overbodig ons zal je hinderen in de wedstrijd tegen anderen die ook alles van hun fiets hebben gehaald om hem zo licht mogelijk te maken.

Je zou geen wedloop willen lopen met bakstenen aan je benen. Sommige mensen die aan het trainen zijn, doen misschien enkelgewichten om wanneer ze hardlopen, of ze lopen in zand, wat nog moeilijker is. Zo is het gemakkelijker wanneer ze daadwerkelijk

de echte wedstrijd lopen. Maar je wilt bij de echte wedstrijd niet in zand lopen. Je wilt geen extra gewicht. Als je wilt winnen, wil je dat niet.

Dus zegt hij dat je elke last en zonde moet afleggen. Het is interessant dat hij onderscheid maakt tussen last en zonde. Zonde zal je beslist hinderen in je wedloop. Als het een wedloop van heiligheid en geloof enzovoort is, staat zonde daar volkomen haaks op. Je kunt je niet door zonde laten verstrikken. Je kunt niet onnodig zonden met je meedragen als je deze wedloop wilt lopen. Maar wat is dan een last, als die niet hetzelfde is als zonde? Een last moet slaan op iets wat niet noodzakelijk zonde is, maar wat bij het lopen van een wedloop een onnodige belasting vormt.

Ik herinner me dat William Law altijd zei: als je verplicht was over een strakgespannen koord de Niagarawatervallen over te steken, zou het geen zonde zijn om glazen muiltjes te dragen. Maar je zou ervoor kunnen kiezen dat niet te doen, omdat het je kansen om te winnen niet zou vergroten. Het zou de kans niet vergroten dat je veilig de overkant bereikt. Je zou gouden muiltjes kunnen dragen als je dat wilt, maar daar zul je niet veel aan hebben.

Er zijn dingen in het leven die niet verboden zijn, maar die gewoon niet nuttig zijn. Denk eraan dat Paulus zei:

Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig. Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen bouwen op.

1 KORINTHE 10:23

Hij had het in dat geval over het eten van vlees dat aan afgoden was geofferd. Dat was niet iets wat God verboden had, maar het kon in sommige gevallen iemands geestelijke getuigenis belemmeren.

Er kunnen veel dingen in het leven van een christen zijn die eigenlijk toegestaan zijn. Christenen bellen me tijdens de radio-uitzending met vragen als: 'Is het verkeerd om te dansen? Is het verkeerd om naar wereldse muziek te luisteren? Is het verkeerd om televisie te kijken?' Nou, voor jou zou het verkeerd kunnen zijn, maar het wordt nergens verboden. De Bijbel verbiedt het niet. Het is geen zonde. Paulus zei:

Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig.
Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar ik zal mij niet onder de
macht van ook maar iets laten brengen.

1 KORINTHE 6:12

Je wilt niet hardlopen met kettingen om je enkels. Je wilt jezelf bevrijden van elke onnodige last of gebondenheid.

6

Loslaten wat de wedloop belemmert

Soms is het een relatie die je hebt. Soms zijn het bezittingen waaraan je vasthoudt. Soms is het een bepaalde ambitie die je hebt, een doel voor je leven dat je nastreeft, maar dat niet Gods doel is. Er is op zichzelf niets kwaads of verkeerd of zondigs aan. Het is alleen zo dat het vasthouden aan dat ene ding je verhindert om zo te lopen dat je wint.

Er is dat oude verhaal over hoe ze op sommige eilanden in de Stille Oceaan apen vangen. Ze snijden een gaatje in een kokosnoot. Ze stoppen er een steentje in, en er komt een aap langs die ertegen begint te slaan en hem heen en weer rolt. Hij hoort daarbinnen iets rammelen. Hij is ontzettend nieuwsgierig. Het gat is groot genoeg om zijn hand erin te steken, maar wanneer hij het steentje vastpakt, is het te klein om zijn vuist eruit te krijgen.

Dit is een bekend voorbeeld dat in preken wordt gebruikt. Jullie hebben het vast allemaal weleens gehoord, maar het is een goed voorbeeld. De aap kan dan met die kokosnoot aan zijn hand niet in een boom klimmen. Maar hij houdt zo vast aan zijn nieuwsgierigheid, hij wil ontdekken wat daarbinnen zit, dat hij het niet loslaat. Dus

zou de jager gewoon naar hem toe kunnen lopen, het beest met een knuppel kunnen slaan, hem mee naar huis kunnen nemen en hem opeten, omdat hij met die kokosnoot aan zich nergens heen kan. Hij kan niet in een boom klimmen en ontsnappen. Hij belast zichzelf met gewicht, tot zijn eigen schade, omdat hij zo gehecht is aan dit prulletje dat in werkelijkheid misschien niets voor hem waard is. Maar het wordt zijn dood doordat hij eraan blijft vasthouden.

Er zijn in het christelijke leven zeker dingen die daar waarschijnlijk mee te vergelijken zijn. Er is dan iets wat op zichzelf niet slecht is, maar waarvan God niet wil dat je eraan vasthoudt. Als je eraan vasthoudt, zul je de wedloop niet goed lopen. Het zal je belasten. Het is alsof je hardloopt met een rugzak vol bakstenen. Alleen God kan zeggen welke dingen dat in ieders persoonlijke leven zijn. Maar er zijn dingen die niet eens zonde zijn. Er zijn lasten en er zijn zonden. Je wilt van allebei af als je kunt, want je wilt de wedloop lopen om te winnen.

7

Jezus als doel en Leidsman van het geloof

Vers 2 zegt:

terwijl wij het oog gericht houden op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof. Hij heeft om de vreugde die Hem in het vooruitzicht was gesteld, het kruis verdragen en de schande veracht en zit nu aan de rechterhand van de troon van God.

HEBREEËN 12:2

Dat is omdat je bij het lopen van een wedloop naar het doel kijkt. Jezus is het doel. We houden onze ogen op Jezus gericht, omdat Hij Degene is op Wie we willen lijken. We willen Hem navolgen. We zullen Hem gelijk zijn, en dat is onze hoop. Dus ons oog blijft gericht op Jezus, Die de Leidsman en Voleinder van ons geloof is. De Engelse Bijbelvertaling die ik gebruik, heeft hier 'author', oftewel 'grondlegger'. Hij is het christendom begonnen. Hij heeft onze christelijke levenswandel voor ons in gang

gezet. Met andere woorden, we zijn begonnen met Hem als middelpunt en doordat Hij in ons leven kwam. Hij zal het ook voltooien. Maar we moeten onze ogen wel op Hem gericht houden.

Dat Jezus is gaan zitten aan de rechterhand van de troon van God, wordt in de openingsverzen van Hebreëen genoemd. De schrijver komt erop terug als iets wat we goed weten. Hij bracht het natuurlijk ook in hoofdstuk 10 weer ter sprake. Dat Jezus aan de rechterhand van God is, geeft aan dat Hij Zijn wedloop heeft voltooid, dat Hij nu rust. En in zekere zin bestaat onze wedloop eenvoudig uit rusten in Hem. Maar het is zo'n strijd om dat te doen, vanwege de innerlijke neiging om op onze eigen nerveuze, energieke bezigheden te vertrouwen om gedaan te krijgen wat er gedaan moet worden.

Net als Martha, die zich over veel dingen druk maakte. Maria, die aan de voeten van Jezus rustte, deed eigenlijk meer wat Gods wil voor haar was. Soms is ons nerveuze verrichten van allerlei werken misschien niet wat bepaalt of we de wedloop goed lopen, maar rusten in Christus wel. Hij rust. Hij is aan het einde van Zijn wedloop. Hij heeft het kruis verdragen.

Er staat dat Hij de schande verachtte. Verachten betekent niet dat Hij die haatte, hoewel je zou verwachten dat Hij dat deed. Dat zou iedereen doen. Maar dat is niet wat het betekent. Het woord 'verachten' betekent in de Bijbel dat je ergens op neerziet, in de zin dat je er niet veel waarde aan hecht. Je slaat er geen acht op. Hij verdroeg het kruis en sloeg geen acht op de schande die ermee gepaard ging. De meeste mensen zouden daar wel rekening mee houden en het vermijden. Hij zette dat uit Zijn hoofd: 'Het kan Me niet schelen hoe schandelijk het is, Ik ga het toch doen.' Dat is in wezen wat het volgens mij betekent.

8

Lezing over volharding en Gods tucht

Er staat in vers 3:

Want let toch scherp op Hem Die zo'n tegenspraak van de zondaars tegen Zich heeft verdragen, opdat u niet verzwakt en bezwijkt in uw zielen. U hebt nog niet tot bloedens toe weerstand geboden in uw strijd tegen de zonde. En u bent de vermaning vergeten waarmee u als kinderen wordt aangesproken: Mijn zoon, acht de bestraffing van de Heere niet gering en bezwijk niet, als u door Hem terechtgewezen wordt.

HEBREEËN 12:3-5

Dit komt uit Spreuken 3, vers 11 en 12.

Mijn zoon, verwerp de vermaning van de HEERE niet en heb geen afkeer van Zijn bestraffing. Want de HEERE straft wie Hij liefheeft, zoals een vader doet met de zoon die hij goedgezind is.

SPREUKEN 3:11-12

Als u bestraffing verdraagt, behandelt God u als kinderen. Want welk kind is er dat niet door zijn vader bestraft wordt? Maar als u zonder bestraffing bent, waar allen deel aan hebben gekregen, bent u bastaarden en geen kinderen.

HEBREEËN 12:7-8

De King James zegt het natuurlijk onomwondener. Daar staat:

jullie zijn bastaarden en geen zonen.

En verder hadden wij onze aardse vaders als opvoeders, en wij hadden ontzag voor hen. Zullen wij ons dan niet veel meer onderwerpen aan de Vader van de geesten, en leven? Want zij hebben ons wel voor een korte tijd naar het hun goeddacht bestraft, maar Hij doet dat tot ons nut, opdat wij deel krijgen aan Zijn heiligheid.

HEBREEËN 12:9-10

En elke bestraffing schijnt op het moment zelf wel geen reden tot blijdschap te zijn, maar tot droefheid. Maar later geeft zij hun die erdoor geoefend zijn een vreedzame vrucht van gerechtigheid.

HEBREEËN 12:11

9

Volhouden met Jezus en de profeten als voorbeeld

Ik heb het hele gedeelte gelezen omdat het gelezen moet worden. Het gaat over volhouden tijdens de wedloop. Bij een hardloopwedstrijd moet je volhouden. Ik zeg dit als iemand die maar heel weinig heeft hardgelopen, maar ik heb het wel een beetje gedaan. Genoeg om te weten dat ik het niet veel wil doen, omdat het moeilijk is zolang je er niet voor getraind bent. Als je eenmaal getraind bent, is het een stuk gemakkelijker, denk ik. Maar zelfs ervaren hardlopers die marathons lopen, zeggen dat ze op een punt komen waarop ze zich volkomen uitgeput voelen. Ze komen de man met de hamer tegen, zoals dat heet, en je moet gewoon blijven lopen, ook al heb je het gevoel dat je niet meer kunt. Je wilt gewoon geen stap meer zetten. Dat heb ik tijdens het wandelen meegemaakt. Bij het hardlopen heb ik dat niet meegemaakt. Er zijn wandeltochten geweest waarbij ik niet genoeg tussendoortjes of eten had meegenomen, en die tochten gingen vele, vele kilometers bergopwaarts. Ik heb geen

goede conditie en ik ben geen ervaren wandelaar. Ik was met anderen, maar die liepen gewoon op hun gemak omhoog, en ik kwam op een punt waarop ik zo uitgeput was. Ik wist niet dat een mens zo uitgeput kon zijn. Ik dacht: 'Kan ik dit been nog één keer naar voren bewegen?' Letterlijk, ik dacht: 'Ik denk niet dat ik het kan. Maar ik moet.' Dan zei ik: 'Goed, beweeg dat been. Dat is er één. Kan ik het andere ook zo ver meeslepen?' Je wordt zo moe dat je denkt dat je geen stap meer kunt zetten.

Ik weet zeker dat hardlopers dat ook krijgen. Maar als je die man met de hamer tegenkomt, moet je doorgaan. Je kunt niet stoppen. Dus wanneer je in het christelijke leven moeilijkheden tegenkomt, moet je doorgaan. Je kunt niet stoppen. Hij geeft ons een aansporing om door te gaan wanneer je die man met de hamer tegenkomt. Hij zegt:

Denk eens aan Hem.

Dat wil zeggen: denk aan Jezus. Laat Hem hierin je voorbeeld zijn.

Trouwens, Hij is niet het enige voorbeeld dat de Bijbel hierin aanbeveelt. In Jakobus hoofdstuk 5 spreekt Jakobus ook tot christenen die in het christelijke leven te maken krijgen met tegenspoed en moeilijkheden. Jakobus zei dit in vers 10 van hoofdstuk 5:

Mijn broeders, neem tot een voorbeeld van het lijden en van het geduld de profeten, die in de Naam van de Heere gesproken hebben. Zie, wij prijzen hen gelukzalig die volharden. U hebt gehoord van de volharding van Job, en u hebt de uitkomst van de Heere gezien, dat de Heere vol ontferming is en barmhartig.

JAKOBUS 5:10-11

Hij zegt dat er mensen zijn die deze wedloop vóór je hebben gelopen, de profeten die hebben geleden, en Job, van wie je hebt gehoord. Denk aan deze mensen als voorbeelden van lijden. Maar de schrijver van Hebreeëen gaat nog een stap verder: denk aan Jezus. Het is waar, we hebben veel voorbeelden. Jezus is er één, en mensen die op Jezus lijken, zijn soms de manier waarop we Hem beter zien.

Wanneer je de verhalen leest van hedendaagse christelijke martelaren of van mensen die vanwege hun geloof gevangengezet en gemarteld zijn, zie je iemand die voor je ogen in de praktijk brengt hoe Jezus het deed. Je kijkt nog steeds naar Jezus, maar hier heb je een voorbeeld van iemand die op Jezus lijkt en die je laat zien wat Jezus deed en wat Jezus doet als je in Zijn voetstappen treedt.

Maar de schrijver van Hebreeëen spreekt natuurlijk niet eens over de profeten of Job of wat dan ook. Hij zegt alleen maar: Jezus. Dit is Hebreeëen 12:3:

Want let toch scherp op Hem Die zo'n tegenspraak van de zondaars tegen Zich heeft verdragen, opdat u niet verzwakt en bezwijkt in uw zielen.

HEBREEËN 12:3

Denk je dat jij het zwaar hebt? Je zult ontmoedigd raken als je er niet aan denkt dat Jezus dit heeft doorgemaakt.

10

Jezus navolgen in lijden en strijd tegen zonde

Veel mensen denken dat Jezus het heeft doorgemaakt zodat wij het niet hoeven door te maken. Dit is natuurlijk dat evangelie van genezing en de verzoening en voorspoed en al dat soort dingen. 'Jezus heeft het doorgemaakt, zodat ik het niet hoef door te maken. Hij heeft de moeilijke dingen doorgemaakt, zodat ik een gemakkelijk leventje kan hebben.' Dat is in wezen hoe veel mensen denken.

Maar Petrus, die deze vergissing misschien heeft zien aankomen, zei in 1 Petrus 2:21:

Want hiertoe bent u geroepen, omdat ook Christus voor ons geleden heeft; Hij laat ons zo een voorbeeld na, opdat u Zijn voetsporen zou navolgen;

1 PETRUS 2:21

Dat wil zeggen: om geduldig te lijden, daar gaat het in de context over.

Hij zegt niet dat Jezus voor ons heeft geleden zodat wij niet hoeven te lijden. Hij heeft geleden zodat wij Zijn voorbeeld in het lijden konden volgen, zodat we in het lijden in Zijn voetstappen zouden treden. Het lijden van Christus wordt voor ons de bemoediging en het voorbeeld van hoe we ons in het lijden moeten gedragen.

Hij zegt in Hebreëen 12:4:

U hebt nog niet tot bloedens toe weerstand geboden in uw strijd tegen de zonde.

HEBREEËN 12:4

Daarmee geeft hij te kennen dat Jezus dat wel heeft gedaan en dat jij dat nog niet hebt gedaan. Ik heb eerder in deze serie genoemd dat hij met bloedvergieten mogelijk naar Jezus' dood verwijst. Je bent nog niet als martelaar gestorven voor je zonden, maar het kan zover komen. Je moet op die mogelijkheid voorbereid zijn.

Of hij zou kunnen verwijzen naar het moment waarop Jezus bij Zijn verzet tegen de zonde als het ware grote druppels bloed zweette. Dat wil zeggen, Hij werd in de hof van Gethsémané verzocht om de verkeerde weg in te slaan. In Zijn verzet tegen die verzoeking was de strijd die Hij ertegen voerde zo zwaar dat het is alsof Hij bloed uit Zijn poriën vergoot. De schrijver zegt misschien dat je veel te gemakkelijk opgeeft in je strijd tegen verzoeking. Wanneer je tegen de zonde strijdt, ben je nog nooit op een punt gekomen waarop je druppels bloed zweet.

En u bent de vermaning vergeten waarmee u als kinderen wordt aangesproken: Mijn zoon, acht de bestraffing van de Heere niet gering en bezwijk niet, als u door Hem terechtgewezen wordt.

HEBREEËN 12:5

Als je eenmaal zover bent, heb je iets om over te klagen. Nee, dan ben je gewoon als Jezus. Hij heeft dat gedaan. Je moet nog verder gaan voordat je kunt klagen, want Hij klaagde niet zoveel.

11

Gods tucht als opvoeding tot volwassenheid

Door te zeggen dat je niet zoveel hebt geleden als Jezus, wil hij je eigenlijk beschamen als je aan het zeuren bent. Besef dat Jezus, Die het minder verdiende dan jij, dat heeft doorgemaakt. Dus je zou niet moeten klagen als jij het moet doormaken. Maar dan is er nog een tweede aspect, en dat is de tuchtiging van de Heere.

En u bent de vermaning vergeten waarmee u als kinderen wordt aangesproken.

HEBREEËN 12:5

Hij haalt die passage in Spreuken 3 aan waarin Salomo zijn zoon aanspoort om noodzakelijke tuchtiging te verdragen. Nu verstaan we onder tuchtiging meestal een pak slaag. In ons hedendaagse taalgebruik denken we bij tuchtiging misschien aan het bestraffen van een ongehoorzaam kind. Natuurlijk betekent tuchtiging dat inderdaad, maar het betekent niet alleen dat. Het Griekse woord voor tuchtiging betekent een kind grootbrengen. Een kind grootbrengen houdt discipline in, maar ook wanneer het kind niet ongehoorzaam is, houdt het in dat je het kind laat doormaken wat nodig is om volwassen te worden: lessen op school, lichamelijke karweitjes, een steeds zwaardere last die het binnen het gezin moet dragen, enzovoort. Dat hoort gewoon bij het tot volwassenheid brengen van een kind. Je doet het niet omdat het kind stout is. Je doet het omdat het nodig is om het te laten opgroeien.

Het woord tuchtiging betekent een kind grootbrengen. Het gaat dus strikt genomen niet over de momenten waarop je ongehoorzaam bent. Zo'n soort tuchtiging bestaat wel: je bent God ongehoorzaam en krijgt te maken met nare gevolgen die God over je brengt om je te leren dat niet meer te doen. Net zoals wanneer je een ongehoorzaam kind een pak slaag geeft. Maar ook het kind dat gehoorzaam is, moet naar school en vindt dat misschien niet leuk. Ik vond het niet leuk. Ik was best een braaf kind. Ik kreeg niet zo vaak een pak slaag toen ik klein was, maar ik moest nog steeds naar school. Ik ging niet graag naar school. Ik mocht mijn leraren niet. Ik vond de lessen

niet leuk. Het interesseerde me niet. Het was een vorm van discipline waaraan mijn ouders en de overheid me onderwierpen, omdat zij dachten dat die nodig was om me volwassen te laten worden.

Dat hoort bij het opvoeden van een kind: het kind een zwaardere last opleggen dan het wil, zodat het sterker kan worden om die last te dragen, zodat je het een nog zwaardere kunt opleggen. Of je nu een atleet traint of een kind opvoedt, er is een gewicht dat gedragen moet worden. Voor het kind zijn er ongemakken die samengaan met de verantwoordelijkheden van het opgroeien en die bij de training horen.

12

Groeien door vervolging en beproevingen

De reden dat ik dat zeg, is dat ik de indruk heb dat het lijden dat deze lezers doormaakten, eigenlijk vervolging om hun geloof was. Dat is eerder genoemd, en het klinkt alsof dat hier aan de hand zou kunnen zijn. Aan de andere kant kan het ook zijn dat ze afdwalen en dat God beproevingen over hen brengt, en dat het echt als een pak slaag is. Maar wat als hij zegt: 'Jullie bezwijken gewoon onder vervolging en vergeten dat dit bij de tuchtiging van de Heere hoort'? Niet dat God je vervolgt, maar Hij laat je met vervolging te maken krijgen als iets wat je sterker maakt, als iets wat je helpt volwassen te worden. Het is niet prettig om deze groeipijnen te ondergaan. Het zijn pijnen, maar ze brengen ook groei voort.

Het zou heel goed kunnen dat hij denkt aan de vervolging waarmee ze te maken krijgen. Dat is het enige lijden waarover we tot nu toe in hun leven hebben gelezen. Er kunnen nog andere vormen van lijden zijn waar wij niets van weten. Maar het lijkt vreemd om de vervolging die een trouwe christen van de wereld ondervindt, te beschouwen als tuchtiging van God. Want wij denken dat tuchtiging voor ongehoorzame kinderen is. Maar ik denk dat hier de gedachte is dat we allemaal

kinderen zijn en allemaal volwassen moeten worden. We moeten allemaal sterker, wijzer, gedisciplineerder en gehoorzamer worden. Niet dat we bijzonder ongehoorzaam zijn, maar we moeten gewoon leren gehoorzamer te zijn.

Hoewel Hij de Zoon was, heeft Hij toch gehoorzaamheid geleerd uit wat Hij heeft geleden.

HEBREEËN 5:8

En door verschillende soorten lijden, waarvan vervolging er maar één is.

Denk eraan dat Jakobus aan het begin van zijn brief, in Jakobus 1, zei:

Acht het enkel vreugde, mijn broeders, wanneer u in allerlei verzoeken terechtkomt,

JAKOBUS 1:2

Met ‘verzoeken’ worden hier beproevingen bedoeld; de Engelse vertaling heeft ‘trials’. Er zijn allerlei beproevingen. Er is ziekte, er is armoede, er is afwijzing door mensen door wie je geaccepteerd wilde worden, er zijn lichamelijke pijnen en vervolgingen, er is crimineel geweld, er zijn oorlogen. Er zijn allerlei dingen die uiteenlopende beproevingen kunnen zijn. Hij zegt:

Zie het allemaal als iets om blij mee te zijn, telkens wanneer je in een van die uiteenlopende beproevingen terechtkomt. Het kan allemaal deel uitmaken van Gods tuchtiging. Dat wil zeggen: niet dat je iets verkeerd hebt gedaan, maar dat je verder moet groeien naar volwassenheid.

Hij doet meer schijven aan de halter voor je, omdat Hij wil dat je uiteindelijk meer gewicht omhoog kunt drukken dan je vandaag kunt. Hij wil dat je sneller rent dan toen je een kind was. Hij wil dat je je inspant en wint. Daarom laat Hij je dingen doormaken die onprettig zijn. Iedere gewichtheffer weet dat je, als je echt vooruitgang wilt boeken, gewichten zult moeten heffen totdat je spieren pijn doen. Zonder pijn geen vooruitgang. Dat geldt niet alleen voor spieren; dat geldt ook voor persoonlijke ontwikkeling. Als je blijft bij wat comfortabel voor je is, zul je je grenzen nooit

verleggen. Dus haalt God je uit je comfortzone. Vervolging, als dat is wat je doormaakt, kun je zien als God Die je om je geloof met moeilijkheden laat omgaan, zodat je daardoor kunt groeien.

13

Gods tucht laat Zijn liefde zien

Vergeet die passage niet die je als zonen aanspreekt en zegt:

En u bent de vermaning vergeten waarmee u als kinderen wordt aangesproken: Mijn zoon, acht de bestraffing van de Heere niet gering en bezwijk niet, als u door Hem terechtgewezen wordt.

HEBREEËN 12:5

Aanvaard die tuchtiging.

zegt hij daar in vers 5. Vers 6:

Want de Heere bestraft wie Hij liefheeft, en Hij geselt iedere zoon die Hij aanneemt.

HEBREEËN 12:6

Hij geeft zweepslagen — dat betekent: Hij geselt —

Het is natuurlijk een beeldspraak, want God haalt niet werkelijk een letterlijke zweep tevoorschijn. Maar de gedachte is dat wanneer God je flink laat oefenen of je moeilijkheden of beproevingen geeft, dat lijkt op een vader die een kind geselt om het beter te maken. Let er echter op dat de Heere dit alleen doet bij de mensen die Hij liefheeft en aanneemt.

Dit is geen afwijzing door God. Wanneer alles in je leven misloopt, denk je misschien: ‘Waar is God? Haat God me nu? Houdt God niet meer van me?’ Nee, Hij houdt van je. Daarom tuchtigt Hij je. Hij neemt je aan. Hij wijst je niet af. Hij neemt je aan. Daarom geselt Hij.

Hij zegt:

Als u bestraffing verdraagt, behandelt God u als kinderen. Want welk kind is er dat niet door zijn vader bestraft wordt?

HEBREEËN 12:7

Elke vader neemt de opvoeding van zijn kind tot volwassenheid ter hand als een taak. Dat is wat God met je doet.

Maar als u zonder bestraffing bent, waar allen deel aan hebben gekregen, bent u bastaarden en geen kinderen.

HEBREEËN 12:8

— dat wil zeggen, als je nooit enige moeilijkheden hebt en ook nooit vooruitgaat —

Je bent geen zoon. God zou nooit toelaten dat een van Zijn echte zonen nooit volwassen wordt. Als je niet een van Zijn zonen bent, laat Hij je misschien aan jezelf over en groei je nooit. Je ziet veel gevallen van ongelovigen die eigenlijk nooit volwassener worden in hun karakter of hun geestelijk leven of wat dan ook. Zij zijn Zijn zonen niet, niet in de zin waarin jij dat bent.

14

God en aardse vaders als opvoeders

Vers 9:

En verder hadden wij onze aardse vaders als opvoeders, en wij hadden ontzag voor hen. Zullen wij ons dan niet veel meer onderwerpen aan de Vader van de geesten, en leven? Want zij hebben ons wel voor een korte tijd naar het hun goeddacht bestraft, maar Hij doet dat tot ons nut, opdat wij deel krijgen aan Zijn heiligheid.

HEBREEËN 12:9-10

Dat wil zeggen, we hadden respect voor onze vaders wanneer ze ons een pak slaag gaven. Als God je een pak slaag geeft, moet je Hem respecteren, in plaats van je vertrouwen in God te laten varen. Je moet respecteren dat Hij weet wat Hij doet en dat Hij het doet omdat het goed voor je is.

Hij zegt in vers 10:

Want zij hebben ons wel voor een korte tijd naar het hun goeddacht bestraft, maar Hij doet dat tot ons nut, opdat wij deel krijgen aan Zijn heiligheid. En elke bestraffing schijnt op het moment zelf wel geen reden tot blijdschap te zijn, maar tot droefheid. Maar later geeft zij hun die erdoor geoefend zijn een vreedzame vrucht van gerechtigheid.

HEBREEËN 12:10-11

Hij zegt:

Maar Hij doet het voor ons eigen bestwil.

Het is niet duidelijk, maar misschien zegt hij dat niet alle aardse vaders werkelijk het belang van het kind voor ogen hebben zoals God dat heeft. Ze doen gewoon wat ze denken dat ze moeten doen. Misschien voelen ze zich gekrenkt doordat het kind geen respect voor hen toonde, en reageren ze dat gewoon op het kind af. Dat is geen goede tucht. Maar soms zijn vaders gewoon niet zo goed in het toepassen van tucht. Ze denken niet altijd zozeer aan het belang van het kind, maar uiten vooral hun frustratie of boosheid tegenover het kind. Dat is niet goed. Maar God doet het alleen voor ons bestwil. God reageert Zich niet op ons af. Hij doet alles wat nodig is om ons te verbeteren. We moeten heiliger worden gemaakt. Dat is Gods taak voor ons: ons laten opgroeien in heiligheid.

15

Pijnlijke tucht brengt gerechtigheid voort

Hij zegt:

Nou voelt straf op het moment zelf nooit prettig.

Wees dus niet verbaasd als je er geen plezier in hebt. Als je er plezier in had, was het geen beproeving. Het is een beproeving omdat je er geen plezier in hebt. Dat is bijna wat het tot een beproeving maakt. Je vindt het dus niet prettig. Tuchtiging lijkt het kind niet vreugdevol, omdat het kind niet zelf zijn tuchtiging kiest. De ouder kiest die. De ouder heeft per definitie een ander plan voor ogen dan het kind. Het kind wil alleen maar de hele dag buiten spelen en snoep eten. Ouders hebben betere ideeën voor het kind. Daarom is het voor het kind niet prettig om onder de vorming en tucht te staan van een ouder die probeert het tot volwassenheid op te voeden.

Tuchtiging lijkt niet vreugdevol op het moment dat ze plaatsvindt. Ze lijkt verdrietig, pijnlijk.

— niet op het moment dat het gebeurt, maar achteraf, wanneer het voorbij is —

Want zij hebben ons wel voor een korte tijd naar het hun goeddacht bestraft, maar Hij doet dat tot ons nut, opdat wij deel krijgen aan Zijn heiligheid. En elke bestraffing schijnt op het moment zelf wel geen reden tot blijdschap te zijn, maar tot droefheid. Maar later geeft zij hun die erdoor geoefend zijn een vreedzame vrucht van gerechtigheid.

HEBREEËN 12:10-11

Gerechtigheid is de vrucht die God in ons leven zoekt. Tucht is het middel waarmee Hij die tot stand brengt. Het is in elk geval een van de manieren. Er zijn andere manieren, maar tucht maakt er deel van uit.

Een deel van die tucht komt door Zijn Woord. Het Woord van God brengt uiteraard ook vrucht voort, maar alleen wanneer we ons onder het gezag en de tucht ervan stellen. Alleen wanneer we ons eraan onderwerpen op manieren waarop we dat niet zouden hebben gedaan als we er geen respect voor hadden. Het Woord van God zelf wordt een instrument waarmee God ons tuchtigt. Maar ook omstandigheden.

En wij weten dat voor hen die God liefhebben, alle dingen meewerken ten goede, voor hen namelijk die overeenkomstig Zijn voornemen geroepen zijn.

ROMEINEN 8:28

Alles wat God gebruikt, dient om ons tot volwassen zonen en dochters op te voeden en de vreedzame vrucht van gerechtigheid in ons voort te brengen, zodat we deel zullen hebben aan Zijn heiligheid. Dat is wat hij zegt.

Laten we je beproevingen zo bekijken. Het is God Die in je werkt. Hij zou je tegen deze vervolging kunnen beschermen als Hij dat wilde. Als Hij dat niet doet, vertrouw Hem dan. Hij heeft er een reden voor. Je hebt het harder nodig dan je denkt.

16

Vrede en heiligheid najagen

Nu vers 12:

Hef daarom de slappe handen op en strek de knikkende knieën, en maak rechte sporen voor uw voeten, opdat wat kreupel is, niet wordt ontwricht, maar veeleer genezen wordt. Jaag de vrede na met allen, en de heiliging, zonder welke niemand de Heere zal zien.

HEBREEËN 12:12-14

Er zijn twee andere Schriftgedeelten die in deze specifieke aansporing lijken door te klinken. Vooral aan het einde, waar staat:

Streef ernaar heilig te leven, want anders zal niemand de Heer zien.

Dat grijpt waarschijnlijk terug op wat Jezus in de zaligspreking in Mattheüs 5:8 zei, waar Hij zei:

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

MATTHEÛS 5:8

Als je rein van hart bent, zul je God zien. Dat zou heiligheid zijn, innerlijke heiligheid. Zonder die heiligheid zul je God niet zien. Met die heiligheid wel. En niemand zal de Heere zien zonder die heiligheid.

Het is verbazingwekkend hoeveel christenen denken dat ze nu God zullen zien, omdat ze ergens hun handtekening hebben gezet, zich hebben laten dopen, zich bij de gemeente hebben aangesloten, een zondaarsgebed hebben gebeden en plichtmatig wat voorgeschreven handelingen hebben verricht. Nou, nee, hij zegt dat je hier iets moet najagen. Je leven is een najagen van iets. Als je comfort of rijkdom of roem of relaties najaagt, wat je ook najaagt behalve God, dat is niet wat je hoort na te jagen. Je hoort

heiligheid na te jagen. Jaag vrede met alle mensen na in je relaties, en heiligheid als het gaat om je relatie met God. En reken er zonder die heiligheid niet op dat je de Heere zult zien. Niemand zal de Heere zien zonder die heiligheid.

17

Jesaja 35 en het huidige Koninkrijk

Het andere gedeelte waarnaar hij verwijst, is een gedeelte over het Koninkrijk in het Oude Testament, in Jesaja 35. Jesaja heeft nogal wat gedeelten over het Koninkrijk. Dit zijn eigenlijk gedeelten over de regering van de Messias. Dit zijn allemaal gedeelten die veel mensen op het duizendjarig rijk toepassen. Heel wat mensen denken dat deze gedeelten over het Koninkrijk letterlijk vervuld zullen worden wanneer Jezus terugkomt.

Het interessante is dat de apostelen naar zulke gedeelten over het Koninkrijk verwezen, en daar zijn er nogal wat van. Er moeten er wel twintig of dertig in de profeten staan, zo niet meer. Heel veel. Heel veel verwijzingen naar het Koninkrijk van de Messias. Ze worden in het Nieuwe Testament vaak geciteerd of er wordt op gezinspeeld. Maar de schrijvers van het Nieuwe Testament passen ze nooit toe op een situatie nadat Jezus is teruggekomen. Ze passen ze altijd toe op dit leven, alsof wij in deze specifieke omstandigheden leven.

De Messias is inderdaad gekomen. Hij zit inderdaad op de troon in de hemel, aan de rechterhand van God. Hij heeft Zijn Koninkrijk gevestigd. Deze gedeelten over het Koninkrijk spreken op hun eigen manier over de huidige tijd. Die manier is over het algemeen poëtisch en enigszins symbolisch. Dit is daar een voorbeeld van, want de schrijver van Hebreëen zinspeelt hier heel duidelijk op, en hij past het toe op de huidige omstandigheden van zijn lezers.

Als je naar Jesaja 35 kijkt, dat is een kort hoofdstuk. We zullen het niet helemaal lezen. Laat ik in vers 3 beginnen:

Versterk de slappe handen, verstevig de wankelende knieën;

JESAJA 35:3

Dat wordt hier rechtstreeks geciteerd. Hebreëen 12:12:

Dus strek die slappe handen en maak die knikkende knieën weer sterk.

Maar dat is niet alles. Jesaja 35, vers 4 zegt:

zeg tegen onbedachtzamen van hart: Wees sterk, wees niet bevreesd! Zie, uw God! De wraak zal komen, de vergelding van God; Hij zal komen en u verlossen. Dan zullen de ogen van de blinden worden opengedaan, de oren van de doven zullen worden geopend. Dan zal de kreupele springen als een hert, de tong van de stomme zal juichen. Want in de woestijn zullen wateren zich een weg banen en beken in de wildernis.

JESAJA 35:4-6

Enzovoort.

Dat de oren van de doven geopend worden, dat de kreupele springt en dergelijke, klinkt door in Hebreëen 12:13:

en maak rechte sporen voor uw voeten, opdat wat kreupel is, niet wordt ontwricht, maar veeleer genezen wordt.

HEBREEËN 12:13

18

De heilige weg naar Sion

Deze genezing houdt verband met dit pad. Wat is dit rechte pad? Let erop in hoofdstuk 35 van Jesaja, vers 8:

Daar zal zijn een effen baan, een weg; de heilige weg zal hij genoemd worden. Een onreine zal er niet over gaan, want hij zal alleen voor hen zijn. Wie deze weg ook gaat, zelfs dwazen zullen niet dwalen.

JESAJA 35:8

We zullen verderop in hoofdstuk 12 zien dat hij zegt dat we tot Sion gekomen zijn. Let op de profetie van Jesaja 35:10:

Want wie door de HEERE zijn vrijgekocht, zullen terugkeren; zij zullen Sion binnenkomen met gejuich. Eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn, vreugde en blijdschap zullen zij verkrijgen, verdriet en gezucht zullen wegvluchten.

JESAJA 35:10

Kijk maar weer even naar Hebreëen 12 en kijk naar vers 22. Hebreëen 12:22:

Maar u bent genaderd tot de berg Sion en tot de stad van de levende God, tot het hemelse Jeruzalem en tot tienduizendtallen van engelen,

HEBREEËN 12:22

Hij spreekt over een geestelijk Sion, zoals hij vervolgens uitlegt. Daar komen we nog op als we het hoofdstuk verder bespreken. Maar hij heeft in dit hoofdstuk Jesaja 35 in gedachten.

De vrijgekochten, dat zijn wij. Wij zijn door de Heere vrijgekocht. Jezus zei dat Hij gekomen was

zoals ook de Zoon des mensen niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot een losprijs voor velen.

MATTHEÛS 20:28

Daar zal geen leeuw zijn, geen verscheurend dier zal erop komen; ze zullen daar niet aangetroffen worden, maar de verlostten zullen die bewandelen.

JESAJA 35:9

Hij zegt:

jullie zijn naar Sion gekomen.

Er staat:

Versterk de slappe handen, verstevig de wankеле knieën;

JESAJA 35:3

Dat komt rechtstreeks uit Jesaja 35, en de schrijver van Hebreeën geeft dezelfde aansporing:

Hef daarom de slappe handen op en strek de knikkende knieën, en maak rechte sporen voor uw voeten, opdat wat kreupel is, niet wordt ontwricht, maar veeleer genezen wordt. Jaag de vrede na met allen, en de heiliging, zonder welke niemand de Heere zal zien.

HEBREEËN 12:12-14

Er is een pad, een hoofdweg van heiligheid. En let erop dat de schrijver van Hebreeëen zegt:

Streef ernaar heilig te leven, want anders zal niemand de Heer zien.

Dat is de hoofdweg, de hoofdweg van heiligheid.

Kenmerken van Jesaja 35 zijn door deze passage heen verweven. Dat is nog een aanwijzing, en er zouden nog vele andere gegeven kunnen worden als we daar zo uitgebreid op ingingen. Nog een aanwijzing dat de vroege gemeente passages als Jesaja 35 zag als iets wat vervuld werd in de huidige ervaring van christenen onder de heerschappij van Christus. Wij wandelen op een hoofdweg die heiligheid heet. De leeuw kan daar niet komen. De duivel is als een brullende leeuw. Als wij op de hoofdweg van heiligheid blijven, kan hij ons niet veroordelen. Hij kan ons niet vernietigen. We moeten bemoedigd worden. We moeten onze handen opheffen en onze zwakke knieën versterken terwijl we deze wedloop lopen op dit rechte pad, deze hoofdweg van heiligheid. Daar zinspeelt hij hier op.

19

De wortel van bitterheid en de uitleg als wrok

Dan staat er in vers 15 iets, en dit vers wordt volgens mij vaak aangehaald om een punt te maken dat de schrijver helemaal niet voor ogen heeft. Hij zegt:

Zie erop toe dat niemand achteropraakt in de genade van God, en dat er geen enkele wortel van bitterheid opschiet en onrust veroorzaakt zodat daardoor velen bezoedeld worden. Laat niemand een ontuchtpleger zijn of een onheilige, zoals Ezau, die voor één enkele maaltijd zijn eerstgeboorterecht verkocht. Want u weet dat hij ook daarna, toen hij de zegen wilde erven, verworpen werd, want hij vond geen plaats van berouw, hoewel hij de zegen vurig en met tranen zocht.

HEBREEËN 12:15-17

Er staat dat je niet wilt dat er onder jullie een wortel van bitterheid opschiet die velen verontreinigt. Vervolgens gaat het over Ezaü. Dat is geen afzonderlijk onderwerp. Het is er een illustratie van. Wat is een wortel van bitterheid? Hier halen volgens mij veel mensen het aan om een punt te maken dat de schrijver niet voor ogen heeft. Wij gebruiken het woord bitterheid vaak om over een bepaalde psychische toestand te spreken, een emotionele toestand: 'Ik ben verbitterd. Ik koester wrok.'

Heel, heel veel christelijke predikers spreken erover dat je geen wortel van bitterheid moet hebben. Wat ze daarmee bedoelen, is dat je alle wrok die je tegen mensen koestert, moet wegdoen. Je moet mensen vergeven en zo meer. Dat is goed onderwijs over vergeving. Dat moet je doen. Natuurlijk moet je geen wrok tegen mensen koesteren. Maar door dat de wortel van bitterheid te noemen, maakt men eigenlijk gebruik van een hedendaags Engels taalgebruik waarin we wrok bitterheid noemen.

Je mag dus geen wortel van wrok of bitterheid hebben, zeggen ze. Er zijn heel wat mensen met onderwijs over innerlijke genezing die zich richten op: 'Je hebt een wortel van bitterheid. Je moet iemand vergeven.' Bitterheid wordt dan gezien als onverwerkte kwaadaardigheid of wrok tegenover iemand. Die moet eruit. Ik ontken niet dat zulke dingen verwijderd moeten worden, maar ik denk niet dat dit iets te maken heeft met waar deze man het over heeft.

20

De wortel van bitterheid in Deuteronomium

De uitdrukking ‘wortel van bitterheid’ komt uit Deuteronomium, uit een heel specifieke context. Die geeft ons geen aanleiding om de uitdrukking te begrijpen zoals die gewoonlijk wordt gebruikt. In Deuteronomium hoofdstuk 29, vers 18, waarschuwt Mozes de kinderen van Israël dat ze Gods wetten niet mogen overtreden. Hij zegt in vers 17 en 18:

U hebt hun afschuwelijke afgoden en stinkgoden gezien die zij hadden: hout en steen, zilver en goud. Laat onder u geen man of vrouw, gezin of stam zijn die zijn hart heden van de HEERE, onze God, afkeert, om de goden van deze volken te gaan dienen. Laat onder u geen wortel zijn die gal en alsem voortbrengt.

DEUTERONOMIUM 29:17-18

Dit is een tussenzin. Eigenlijk begint het bij vers 14, waar hij in wezen zegt:

En niet alleen met u sluit ik dit verbond en deze vervloeking, maar met hem die hier heden bij ons staat voor het aangezicht van de HEERE, onze God, en met hem die hier heden niet bij ons is.

DEUTERONOMIUM 29:14-15

enzovoort.

Maar dan zegt hij in vers 18:

Zodat er niemand onder jullie is, geen man, vrouw, familie of stam, die zich vandaag van de Heer onze God afkeert om de goden van die volken te gaan dienen, en zodat er onder jullie geen wortel is waar bitterheid uit groeit. De Engelse vertaling gebruikt hier ‘bitterness’, bitterheid, waar het Nederlandse citaat ‘gal’ heeft. Daarnaast staat er ‘alsem’, dat ook naar bitterheid verwijst.

En het zal gebeuren, als hij bij het horen van de woorden van deze vervloeking zichzelf in zijn hart zegent door te zeggen: Ik zal vrede hebben, ook wanneer ik mijn verharde hart volg; de overvloed zal de dorst wegnemen,

DEUTERONOMIUM 29:19

Waar hiertegen gewaarschuwd wordt, is dat je geen houding aanneemt waarbij je denkt: ‘Ik kan hiermee weggkomen. Ik kan wandelen naar de inbeeldingen van mijn hart. Ik kan andere goden aanbidden. Ik zal ermee weggkomen. Ik zal vrede hebben. Ik zal toch gezegend worden.’ De strekking van de waarschuwing is: denk niet dat je hiermee weggkomt. Denk niet dat jij de uitzondering zult zijn. Dit soort denken is een wortel die bitterheid zal voortbrengen.

21

Bitterheid als harde gevolgen van zonde

Maar bitterheid betekent geen wrok. Het gaat niet over een houding. Bitterheid wordt in het Oude Testament gebruikt om te spreken over de slavernij waarin ze in Egypte leefden. Het was bittere slavernij. Bij de maaltijd van het Pascha aten ze bittere kruiden om zichzelf te herinneren aan de bitterheid van de slavernij. Het betekent hardheid, harde omstandigheden. Naomi zei:

Maar zij zei tegen hen: Noem mij niet Naomi, noem mij Mara, want de Almachtige heeft mij grote bitterheid aangedaan.

RUTH 1:20

Mara betekent bitterheid. Met bitterheid bedoelt ze hier: hardheid.

Ik denk trouwens dat het in Kolossenzen is, in de King James Version, dat er tegen mannen gezegd wordt:

Mannen, heb uw vrouw lief en wees niet verbitterd tegen haar.

KOLOSSENZEN 3:19

De moderne Engelse vertaling zegt:

Doe niet zo hard tegen jullie vrouwen.

De spreker vergelijkt hier het oudere Engelse ‘bitter’ met het moderne ‘harsh’, oftewel ‘hard’. Volgens hem betekent ‘bitter’ dat hier in het oudere Engels van de oudere vertalingen.

Een wortel van bitterheid is de wortel van een houding die gedrag zal voortbrengen dat bittere gevolgen zal hebben, harde gevolgen. Moeilijkheden voor je. Een hard oordeel van God. De bitterheid is geen subjectief gevoel. Het gaat om een beschrijving van wat er van Godswege over je zal komen: hardheid, zoals ze in Egypte onder harde slavernij gebukt gingen. De gedachte hier is dat het slecht met je zal aflopen als je zo begint te denken. Je laat deze wortel opschieten wanneer je je begint in te beelden dat je je eigen zondige wegen kunt gaan en toch gezegend zult worden. Je denkt dan dat het toch goed met je zal gaan en dat je ermee weg zult komen. Zo'n wortel zal je tot gedrag brengen dat uiteindelijk bitter zal zijn. Het zal een bitter einde zijn. Het zal hard voor je zijn. Dat is wat die bitterheid betekent. De schrijver van Hebreeën heeft vrijwel zeker hetzelfde in gedachten wanneer hij de uitdrukking uit Deuteronomium gebruikt:

22

Uitblijvende straf geeft valse zekerheid

Zie erop toe dat niemand achteropraakt in de genade van God, en dat er geen enkele wortel van bitterheid opschiet en onrust veroorzaakt zodat daardoor velen bezoedeld worden.

HEBREEËN 12:15

Wat betekent dat? ‘We kunnen teruggaan naar het tempelstelsel. We kunnen Christus opgeven. Het komt wel goed. We zullen er geen nadeel van ondervinden.’ Dat is de houding waartegen Mozes waarschuwt: de gedachte dat je niet hoeft te doen wat God zegt, omdat Hij niet altijd straft.

In Prediker 8, volgens mij is het vers 11, staat:

Omdat het vonnis over een slechte daad niet snel gevelde wordt, daarom blijft het hart van de mensenkinderen in hen vervuld van kwaaddoen.

PREDIKER 8:11

Omdat God niet meteen straft, raken mensen vastgeroest in hun verkeerde gedrag. ‘O, ik ben ermee weggekomen. Ik kan er net zo goed mee doorgaan. Mij zal niets overkomen. Ik heb het geprobeerd en er is niets gebeurd. Ik heb gedaan wat ik niet mag doen. Het gaat goed met me. Laten we daarmee doorgaan.’

Dat is wat een wortel van bitterheid is: wanneer iemand zegt: ‘Ik ben ermee weggekomen. In de toekomst zal ik er ook mee wegkomen. Ik hoef echt niet te doen wat christenen zeggen dat ik moet doen. Ik hoef Jezus niet te volgen. Ik kan iets anders doen. Wat zal er gebeuren? Wat is het ergste dat er kan gebeuren?’ Daar zullen ze achter komen, want het ergste wat de mensen zou overkomen die teruggingen naar het tempelstelsel, was dat ze samen met dat stelsel weggevaagd zouden worden.

23

Ezau offert zijn eerstgeboorterecht op

Ezau wordt vervolgens als voorbeeld gegeven van wat er gebeurt wanneer iemand deze houding heeft van: 'Ik kan ermee weggkomen.' Deze wortel in hun hart die een bitter oordeel van God voortbrengt. Ezau heeft dat ervaren. Hij zegt dat je niet als Ezau wilt zijn.

Laat niemand een ontuchtpleger zijn of een onheilige, zoals Ezau, die voor één enkele maaltijd zijn eerstgeboorterecht verkocht.

HEBREEËN 12:16

Bedreef Ezau ontucht? Misschien wel. We weten het niet. In het Oude Testament staat nergens dat hij ontucht bedreef. Misschien was hij geen erg godvruchtige man. Misschien heeft hij ontucht bedreven. Maar waarom noemt deze schrijver ontucht in verband met Ezau? Ik denk niet dat hij zegt dat Ezau ontucht bedreef. Ezau was een onheilig mens, en iemand die ontucht bedrijft, is een onheilig mens doordat hij doet wat Ezau deed. Niet dat Ezau dat op seksueel gebied deed. Ezau deed het met zijn eetlust, zijn verlangen naar voedsel. Hij gaf toe aan het vlees.

Iemand die ontucht bedrijft, is iemand die toegeeft aan de vleselijke verlangens ten koste van zijn geestelijke integriteit. Iedere christen die ontucht bedrijft, gooit, in elk geval voor dat moment, zijn geestelijke integriteit weg, zijn morele integriteit, zijn eerstgeboorterecht als christen om op Jezus te lijken. Dat gooi je weg wanneer je ontucht bedrijft.

Veel christenen keuren ontucht niet goed, maar onder druk bezwijken ze. Ze zeggen: 'Laten we dit maar achter de rug hebben. Het komt wel goed. Ik kan het gewoon doen en me bekeren.' Een wortel van bitterheid: 'Ik kan het verkeerde doen en er zal niet

echt iets ergs gebeuren.’ Dat is wat iemand doet die ontucht bedrijft. Dat is wat Ezau deed, alleen niet noodzakelijk op het gebied van ontucht. Maar hij was een onheilig mens. In welk opzicht?

Want u weet dat hij ook daarna, toen hij de zegen wilde erven, verworpen werd, want hij vond geen plaats van berouw, hoewel hij de zegen vurig en met tranen zocht.

HEBREEËN 12:17

In welk opzicht lijkt dat op het gedrag van iemand die ontucht bedrijft? In vrijwel elk opzicht. Hij had door zijn geboorte een geestelijk eerstgeboorterecht. Hij was de eerstgeborene van de belangrijkste familie op aarde. En als hij het eerstgeboorterecht had behouden, zou uit zijn nageslacht de Messias zijn voortgekomen. Dat hoorde bij het eerstgeboorterecht: deel uitmaken van de afstammingslijn van de Messias. Die dingen konden hem niets schelen.

Ezau zei: Zie, ik ga toch sterven; wat moet ik dan met het eerstgeboorterecht?

GENESIS 25:32

zegt hij.

Toen zei Ezau tegen Jakob: Laat mij toch slurpen van dat rode, dat rode daar, want ik ben moe. Daarom gaf men hem de naam Edom.

GENESIS 25:30

Let erop dat hij zei:

Wat heb ik aan mijn eerstgeboorterecht?

Hij dacht alleen maar aan zichzelf. Wat betekent het eerstgeboorterecht voor God? Hoe denkt God over het eerstgeboorterecht? Hecht je daar dan geen waarde aan? ‘Nee, het kan me alleen schelen wat ik eraan heb. Ik heb honger. Ik wil hier niet wachten tot

mijn behoefte bevredigd wordt. Geef me gewoon wat te eten.'

Als hij zijn eerstgeboorterecht niet verkocht had, had hij natuurlijk zelf een pot linzen kunnen koken. Dat zou ongetwijfeld een paar uur duren, maar hij had nú honger. Deze jongen wil geen uitgestelde bevrediging. Hij wil nu wat hij wil, waar zijn vlees naar hunkert. Moet hij daar iets van geestelijke waarde voor opofferen? Wat maakt het uit?

24

Ezau verwacht toch de zegen te ontvangen

Hij dacht niet dat hij het zou opofferen, zo blijkt, want in het volgende vers staat:

Zie erop toe dat niemand achteropraakt in de genade van God, en dat er geen enkele wortel van bitterheid opschiet en onrust veroorzaakt zodat daardoor velen bezoedeld worden. Laat niemand een ontuchtpleger zijn of een onheilige, zoals Ezau, die voor één enkele maaltijd zijn eerstgeboorterecht verkocht. Want u weet dat hij ook daarna, toen hij de zegen wilde erven, verworpen werd, want hij vond geen plaats van berouw, hoewel hij de zegen vurig en met tranen zocht.

HEBREEËN 12:15-17

En dat was een hele tijd later, jaren later.

Dat is iets anders dan het eerstgeboorterecht. In Genesis 25 verkocht hij zijn eerstgeboorterecht aan Jakob voor een pot linzen. Toen Izak jaren later zijn twee zonen wilde zegenen en Ezau de aartsvaderlijke zegen wilde ontvangen, was dat iets anders. Dat is iets wat degene met het eerstgeboorterecht zou moeten krijgen. Maar hij had zijn eerstgeboorterecht verkocht.

Zijn vader hield nog steeds het meest van hem, dus dacht hij: 'Ik kan de zegen nog steeds van mijn vader krijgen. Ik kan nog steeds van twee walletjes eten. Ik kan de voordelen van mijn eerstgeboorterecht hebben, ook al heb ik het verkocht. En ik heb

ook nog een kom stoofpot.’ Dus dacht hij dat hij zijn eerstgeboorterecht kon verkopen en dat er niets zou veranderen. ‘Er is niets aan de hand. Het komt wel goed met mij. Ik krijg nog steeds alles wat mij toekomt. Ik zal er geen enkele schade van ondervinden’, met andere woorden.

Maar toen hij de zegen wilde erven, werd hij afgewezen. Er staat:

hij kreeg geen kans om het terug te draaien, hoe hard hij daar ook huilend naar zocht.

25

Ezau probeert zijn vader te laten omkeren

De Engelse formulering van dit vers heeft veel mensen in verwarring gebracht. Daar staat ‘repentance’, bekering of berouw, en vervolgens ‘though he sought it diligently with tears’, hoewel hij het vurig en met tranen zocht. Het Nederlandse citaat gebruikt ‘berouw’ en noemt expliciet ‘de zegen’ als wat hij zocht. Mensen denken bij die Engelse formulering dat er staat dat Ezau probeerde zich te bekeren, maar het niet kon. Hij vond geen plaats voor bekering. Hij riep het uit en probeerde zich te bekeren, maar bekering was voor hem niet meer mogelijk. Hij had de onvergeeflijke zonde begaan of zoiets.

Dat staat er niet. Het gaat er niet over dat Ezau probeert zich te bekeren. Hij probeert zijn vader tot inkeer te brengen. Hij zei:

Toen Ezau de woorden van zijn vader hoorde, gaf hij een zeer luide en bittere schreeuw, en zei tegen zijn vader: Zegen mij, ook mij, mijn vader! Hij antwoordde echter: Je broer is met bedrog gekomen en heeft je je zegen afgenomen. Hij zei daarop: Wordt hij niet terecht Jakob genoemd, omdat hij mij nu twee keer bedrogen heeft? Mijn eerstgeboorterecht heeft hij mij afgenomen, en zie, nu heeft hij mij mijn zegen afgenomen. Verder zei hij: Hebt u dan geen zegen voor mij overgehouden? Izak antwoordde en zei tegen Ezau: Zie, ik heb hem heerser over jou gemaakt en al zijn broers heb ik hem als dienaar gegeven. Ik heb hem van koren en nieuwe wijn voorzien. Wat kan ik dan nog voor je doen, mijn zoon? Daarop zei Ezau tegen zijn vader: Hebt u alleen maar deze ene zegen, mijn vader? Zegen mij, ook mij, mijn vader! En Ezau begon luid te huilen.

GENESIS 27:34-38

En zijn vader zei:

Toen beefde Izak van grote en hevige schrik en zei: Wie was het dan die een stuk wild gejaagd en het mij gebracht heeft? Ik heb overal van gegeten voordat jij kwam, en ik heb hem gezegend, en gezegend zal hij zijn.

GENESIS 27:33

De bekering die Ezau zocht, was niet zijn eigen persoonlijke bekering. Hij probeerde zijn vader ertoe te brengen berouw te krijgen dat hij Jakob het eerstgeboorterecht had gegeven, en het in plaats daarvan aan Ezau te geven. De Bijbel zegt dat hij dat onder tranen deed. Dat staat hier. Het verwijst naar het moment waarop hij zijn vader

smeekt van gedachten te veranderen, of tot inkeer te komen. En dat kon hij niet. Het was te laat. Hij had zijn eerstgeboorterecht verkocht. Jaren later ontdekte hij wat het hem zou kosten.

26

Ezau en Ruben ondervinden de gevolgen later

Kijk, daar gaat het om. Wanneer die wortel bij je opschiet, die zegt: 'Ik kan doen wat ik wil. Het zal geen gevolgen hebben', kun je daarin aangemoedigd worden. Die wortel kan gevoed worden doordat je doet wat je niet behoort te doen en je niet onmiddellijk gevolgen ondervindt. 'Zie je wel, dat dacht ik al.' En het wordt een vast patroon. 'Ik doe gewoon wat ik wil, zoveel als ik wil. Er zal nooit iets van komen.' Na de verkoop van zijn eerstgeboorterecht gingen er voor Ezau jaren voorbij voordat hij ontdekte wat het hem kostte.

Ruben ging naar de bijvrouw van zijn vader en sliep met haar, in feite zijn stiefmoeder. Hij sliep met de vrouw van zijn vader. Hij had overspel en incest gepleegd met iemand die de bijvrouw van zijn vader was. Een beetje zoals die man in Korinthe die de vrouw van zijn vader had. Dat deed Ruben, de oudste zoon van Jakob. De Bijbel vertelt dat hij dat deed, helemaal aan het einde van een of ander hoofdstuk, vroeg in het verhaal. Er staat dat Ruben naar de bijvrouw van zijn vader ging en met haar sliep. En er staat:

En het gebeurde, toen Israël in dat land woonde, dat Ruben eropuit ging en met Bilha sliep, de bijvrouw van zijn vader; en Israël kwam dat te weten. Jakob had twaalf zonen.

GENESIS 35:22

Daarna komt het volgende verhaal, over iets heel anders.

Jaren later ligt Jakob op zijn sterfbed en zegt:

Ruben, jij bent mijn eerstgeborene, mijn kracht en de eerste vrucht van mijn mannelijkheid, de voortreffelijkste in hoogheid en de voortreffelijkste in sterkte. Onstuimig als het water als je bent, zul je niet de voortreffelijkste zijn, want je bent het bed van je vader ingeklommen, en toen heb je het geschonden. Hij is mijn sponde ingeklommen!

GENESIS 49:3-4

Er waren jaren voorbijgegaan. Ruben dacht dat hij ermee was weggekomen. Hij dacht dat hij nog steeds in aanmerking kwam voor het eerstgeboorterecht. Hij is de oudste zoon, waarom niet? Zeker, hij was bezwiken, had ontucht gepleegd, overspel. Zeker, hij had zijn vader onteerd. Zeker, hij had iets afschuwelijks gedaan. Maar kijk, er gebeurde niets. Er kwam niets van.

Zo gaat het heel vaak met mensen die iets doen waarvan ze weten dat het verkeerd is. Ze zeggen: 'Hiervoor zal ik er echt van langs krijgen. O, toch niet? O, goed dan. Dan kan ik dit nog wel vaker doen. Dit doet geen pijn. Geen gevolgen.' Dat is wat eruit voortkomt. Uit die wortel komen bittere gevolgen voort. Ezau huilde bitter toen hij probeerde de dingen te veranderen. Hij vond geen ruimte voor zijn vader om tot inkeer te komen, om hem te geven wat hij wilde.

Dit is dus in wezen hoe we gewaarschuwd worden om niet te denken, of te gaan denken, alsof je kunt doen wat je wilt en er bij God toch mee weg kunt komen. Zo is het niet.

We zijn bijna klaar, maar er staat te veel goeds in dit hoofdstuk om er snel doorheen te gaan en het af te maken. Dus gaan we er de volgende keer mee verder.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Jakobus 2:5
- Hebreëën 11:11
- 1 Johannes 5:10
- Hebreëën 11:18
- Hebreëën 11:19
- Romeinen 4:19-21
- Hebreëën 12:1
- Hebreëën 11:39
- Hebreëën 11:5
- 2 Timotheüs 4:7
- 1 Korinthe 9:24
- 1 Korinthe 10:23
- 1 Korinthe 6:12
- Hebreëën 12:2
- Hebreëën 12:3-5
- Spreuken 3:11-12
- Hebreëën 12:7-8
- Hebreëën 12:9-10
- Hebreëën 12:11
- Jakobus 5:10-11
- Hebreëën 12:3
- 1 Petrus 2:21
- Hebreëën 12:4
- Hebreëën 12:5
- Hebreëën 5:8
- Jakobus 1:2
- Hebreëën 12:6
- Hebreëën 12:7
- Hebreëën 12:8
- Hebreëën 12:10-11
- Romeinen 8:28
- Hebreëën 12:12-14
- Mattheüs 5:8
- Jesaja 35:3

- Jesaja 35:4-6
- Hebreëën 12:13
- Jesaja 35:8
- Jesaja 35:10
- Hebreëën 12:22
- Mattheüs 20:28
- Jesaja 35:9
- Hebreëën 12:15-17
- Deuteronomium 29:17-18
- Deuteronomium 29:14-15
- Deuteronomium 29:19
- Ruth 1:20
- Kolossenzen 3:19
- Hebreëën 12:15
- Prediker 8:11
- Hebreëën 12:16
- Hebreëën 12:17
- Genesis 25:32
- Genesis 25:30
- Genesis 27:34-38
- Genesis 27:33
- Genesis 35:22
- Genesis 49:3-4

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.